

Educația estetică

Profesor Nicolae Bogdan Tămaș, Grupul Școlar Industrial Energetic, Sibiu

Inițiative didactice, Revistă națională de articole, studii și lucrări științifice, Editor Delta Cart Educațional, Anul V, nr. 57, Decembrie, 2009, pag. 22-23.

Educația estetică urmărește pregătirea elevului pentru actul de valorificare (receptare, asimilare) și cele de creare a valorilor estetice. Artă este principala modalitate prin care se realizează relația estetică între om și realitate.

Ce cunoaștem prin intermediul artei și cum se realizează această cunoaștere?

Temeiul educației estetice rezidă în procesul de comunicare între „obiectul estetic” și „subiectul” care recepționează. Felul în care se realizează fuziunea dintre obiect și subiect în aprecierea valorilor estetice diferă în funcție de cele trei categorii principale de valori estetice: ale naturii, ale societății și ale artei. Astfel, diferite calități ale unor lucruri sau ale naturii în ansamblul său pot deveni valori estetice numai ca urmare a prezenței subiectului uman. Un peisaj natural, culoarea cerului, un răsărit de soare nu sunt frumoase în sine, ele nu pot avea valoare estetică în afară și independent de subiectul care le recepționează.

Aptitudinea estetică se exprimă printr-un ansamblu de reacții spirituale ale omului față de valorile estetice ale naturii, societății și artei.

Atitudinea estetică vizează satisfacerea unor plăceri, aspirații, curiozități subiective. Efectele interesului estetic sunt de sensibilizare a indivizilor prin manifestări de plăcere, desfătare, dăruire, curiozitate, dăruire de sine.

Gustul estetic este capacitatea de a reacționa spontan, prin sentimente de satisfacție și insatisfacție față de obiectele și procesele naturale, de actele și realizările umane sau față de operele artistice.

Judecata artistică este capacitatea de a aprecia valorile estetice pe baza unor criterii de evaluare. Prin intermediul judecății estetice se realizează o intelectualizare a gustului estetic, criteriile folosite fiind de natură estetică, dar și filozofică, politică, ideologică și socială.

Sentimentele estetice sunt o configurație de emoții, rezultat al unor trăiri profunde și de durată a fumosului din natură, artă și societate, sunt cea mai înaltă formă de trăire a frumosului și se răsfrâng asupra întregii personalități.

Aptitudinile estetice se dezvoltă prin exersare. Interesele, înclinațiile și aptitudinile artistice se deosebesc de la individ, prin diversitate moment de apariție și grad de manifestare. Rezultă de aici că divizarea copiilor în două categorii, cu aptitudini artistice și fără aptitudini artistice, nu poate fi

acceptată. Indiferent despre ce aptitudini artistice este vorba – muzicale, coregrafice, literare, plastice – în general toți copiii sunt capabili să asculte muzica, să deseneze, să recite, să danseze. Nu toți pot, însă, desfășura aceste activități în același grad „deosebiri calitative fiind evidente. Cunoașterea acestor deosebiri este esențială pentru desfacerea pentru desfășurarea educației estetice în școală. Profesorii urmează să depisteze aptitudinile artistice ale elevilor și să organizeze exerciții de creație pentru dezvoltarea acestor aptitudini.

Conținutul educației estetice este concretizat în ceea ce se înțelege prin cultura estetică: ansamblul de cunoștințe și capacități estetice care se formează în școală și sunt prevăzute în documentele școlare, dar și ansamblul de aspirații, sentimente sau convingeri estetice.

Modalitățile de realizare a educației estetice:

- ✚ Educația prin muzică: organizarea de audiții muzicale, cunoștințe teoretice despre muzică, stimularea elevului pentru a trece din ipostaza de interpret și chiar creator de muzică prin lecții de muzică, audiții muzicale, ansamblu coral, participarea la concerte.
- ✚ Educația prin arte plastice: contemplarea operelor artistice, cunoștințe teoretice necesare contemplării și exprimării creatoare prin arte plastice, acestea realizându-se prin lecții de desen, modelaj, compoziții aplicative, vizitarea muzeelor și a expozițiilor, cercurilor de arte plastice.
- ✚ Educația prin literatură: simularea elevilor pentru a citi literatură, cunoștințe de istorie și critică literară, prin lecții de lectură și analiză literară, lecții de compunere, cercuri literare și dramatice, concursuri și serbări școlare, îndrumarea și controlul lecturii particulare a elevilor.
- ✚ Educația prin mass-media: organizarea unor vizionări de filme, programele de televiziune, completarea unor albume cu reproduceri de artă. Se impune pregătirea prealabilă a elevilor și comentarea ulterioară a celor văzute, pentru contracararea eventualelor consecințe negative datorate mass-mediei.

Bibliografie:

- Cucuș, Constantin, (2006), *Pedagogie*, Editura Polirom, București.
- Ionescu, Miron și Chiș, Vasile, (1992), *Strategii de predare și învățare*, Editura Științifică, București.
- Nicu, Adriana și Crețu, Daniela, (2004), *Pedagogie și elemente pentru formarea continuă a cadrelor didactice*, Sibiu.